ՍՐՏԱԳԻՆ ԿՈՉ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ՈՐ Ի ՍՓՅՈՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ*

Ազգիս աստվածարյալ Հայրապետը, Նորին Ս. Օծություն Տ. Տ. Վազգեն Ա Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց, Սփյուռքի բովանդակ հայության ուղղած Իր սրբատառ կոնդակով, սրտագինս կհրավիրե Հայաստանյայց եկեղեցվո բոլոր հարազատները, որ ավագ պարտականություն նկատեն Երուսաղեմի Ս. Հարության Տաճարի նորոգության գործին բերելու իրենց լիակատար մասնակցությունը:

Նվիրական պարտավորության այս հանդիսավոր առիթով, միացնելով մեր տկար ձայնը Ազգիս Վեհին սրտագին կոչին, կհրավիրենք Հայաստանյայց Եկեղեցվո բոլոր զավակները, կազմակերպություններն ու հաստատությունները, որ քաղցր հոժարությամբ կատարեն հայու իրենց այս նվիրական պարտքը:

Մեր երախտավոր նախնիք, ավելի քան տասնվեց դարեր, ի գին գերագույն զոհողություններու, ըրած են իրենց լավագույնը, Ս. Երկրին մեջ ապահովելու իրենց հավատքին ու արյան գինը եղող հոգևոր և ազգային այս ժառանգությունը: Այժմ մերն է կարգը, ընելու մեր կարելին՝ պահելու և մեր հաջորդներուն հանձնելու Ազգին այս պարծանքը: Ասիկա միայն եկեղեցական ու ազգային պարտականություն մը չէ, այլ նաև փառք մը միջկրոնական և միջազգային այս նվիրական ոստանին մեջ:

Նյութական պահանջը նորոգության այս գործին համար աննախընթացորեն մեծ է, սակայն ոչ անկարելի: Մեր ժողովուրդը, որուն կյանքը զոհողություններու շարք մը եղած է դարերով, բնավ չէ թերացած իր նվիրական զգացումներու և պարտականության հեղումին մեջ, և գիտցած է տալ միշտ իրմեն՝ իրեն:

Հավաքականությանց դարն է որ կապրինք, հավաքական ճիգերու և գիտակցության զոհաբերումներով միայն իրենց հաջողության ավարտին կրնան հանգիլ այս կարգի մեծ և բազմապահանջ ձեռնարկներն ու պարտականությունները:

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրություն

---

* Ազգիս Վեհափառ Հայրապետի բարեհաճ կարգադրությամբ, նորից ենք անդրադառնում համազգային նշանակություն և այժմեություն ունեցող Երուսաղեմի Ս. Հարության Տաճարի նորոգության ծախսերին Հայոց Պատրիարքարանի մասնակցության հարցին, քաղվածաբար հրատարակելով «Սիոն» ամսագրի 1962 թվականի ապրիլ-մայիս միացյալ համարի խմբագրական կոչը, որը գրի է առնվել ամենապատիվ Տ. Եղիշե սրբազան պատրիարքի կողմից, նույն առիթով գրված Նորին Ս. Օծության ապրիլ 30 թվակիր կոնդակի տպավորության ներքո։

... Հայրենիքեն հեռու, բայց սրբության գերագույն կեդրոնին մեջ, Ս. Հակոբը իր մայրավանքով, մեր Տիրոջ Ս. Հարության և Ս. Ծննդյան տաճարներով և ուրիշ սրբատեղիներու իր իրավունքով, է և կմնա մեր Տիրոջ անշիջանելի լույսին ու հավատքին կանթեղը Սիոնի բարձունքին և հայուն հոգեկան աշխարհին վերև մշտավառ ու պայծառ: Այդ լույսը մեր Ազգին մխիթարությունը, պատիվն ու պարծանքն է: Հայ Երուսաղեմի պահպանությունը Տիեզերական Երուսաղեմի մեջ պետք է ըլլա մեր ազգասիրական գերագույն պարտականությունը, որովհետև հոգևոր այս ժառանգությունը Տունն է Ազգին:

«Եթէ մոռացայց զքեզ, Երուսաղէմ, մոռասցի զիս աջ իմ», Սաղմոսերգուին խոսքը հարկ է որ արձագանքե ամեն հայու սրտին մեջ, որպեսզի չկործանի մեր ներսը այն գոությունը, որ մեր ազգային պահպանության և շինության միակ ազդակն է եղած:

«Եկայք շինեսցուք սուրբ զխորանն լուսոյ», կերգե Եկեղեցվո քնարը: Ո՛րևէ ժամանակե ավելի ներկայիս համար կարծես արժեք ունի հրավերի այս երգը: Անհրաժեշտություն է, որ ամբողջ հայությունը սիրտ սրտի մոտեցուցած և ձեռք ձեռքի խառնելով, ընե իր կարելին, մեր Տիրոջ հրաշալի Գերեզմանի, Ս. Հարության Տաճարի նորոգության սրբազան ու սրբանվեր տուրքը գոյացնելու:

Վստահ ենք, թե արտասահմանի մեր եկեղեցանվեր ու ազգասեր հայությունը թույլ պիտի չտա ինքզինքին, որ Լուսավորչի և Տրդատի, Վկայասերի և Պահլավունյաց, Բագրատունյաց և Ռուբինյանց շինություններով, ավանդություններով և հիշատակներով սկզբնավորված ու պայծառացած, ինչպես նաև Պատրոնտերներու, Շղթայակիրներու և իրենց արժանավոր հաջորդներու բարի ջանքերով արդյունավորված այս հրաշալի Տունը Ազգին, դադրի իր դարավոր դերեն, որովհետև Ս. Երկրի մեջ մեր գոյության կառույցն ու իրավունքը, իր լույսն ու ներշնչումը կստանա Ս. Հարության Տաճարեն, մեր Տիրոջ հրաշալույս Գերեզմանի խորհուրդեն:

... Ինչ որ ընենք Ս. Հարության Տաճարի նորոգության համար, Հայ եկեղեցիին ըրած կըլլանք, այն Եկեղեցիին, որ հոգևոր ու հարազատ Մայրն է եղած մեր բոլորին, անաղարտ պահելով այն ամենը, որ հայեցի է, որ սուրբ է, որ սկիզբն է եղած մեր բոլոր ուրախություններուն և տրտմություններուն, աղբյուրը մեր բոլոր հույսերուն և երազներուն: Առանց Հայ Եկեղեցվո ջերմ զգացումին, մենք հազիվ թե հայ ենք:

Սիոնի նվիրական բարձունքին վրա տաղավարված Հայ Երուսաղեմը այն սրբազան տապանակն է այսօր, որուն մեջ պահված է հազար անգամ նահատակված բայց հավերժ կենդանի Ազգի մը մխիթարության և հավատքի մուրհակը: Ան այսօր համադրությունն է հին ու նախկին մեր բոլոր վանքերուն և կոչված է ժամանակի պահանջներուն համաձայն ընելու, ինչ որ անոնք ամենքը, միասին կամ հաջորդաբար, ըրին հետզհետե դարերու ընթացքին:

Երկնավոր Քահանայապետն Հիսուս Քրիստոս սրբազան Իր այս կայքեն թող շնորհե մեզի բոլորանվեր զոհաբերման այդ լուսավոր զգացումը, որպեսզի ի հաստատության և ի պայծառության մնա Ս. Հարության աշխարհամատուռ Տաճարը, ի փառս Աստուծո բարձրելո և ի մխիթարություն Ազգիս մերո սիրելվո:

Աղոթարար

ԵՂԻՇԵ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Պատրիարք Երուսաղեմի

30 մայիս 1962

ի վանս Սրբոց Հակոբյանց

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ